

ската, културната, литературната и политическата семантика на Югоизточноевропейския регион. Надяваме се, материалите от конференцията, кои-то предстоят да

бъдат публикувани в специализирано академично издание, да намерят своето заслужено място в съвременната българистика и хърватистика.

БЪЛГАРСКИЯТ СЕВЕРОЗАПАД В НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ХУДОЖЕСТВЕНАТА ЛИТЕРАТУРА

Людмила Миндова

Институт за балканистика с Център по тракология, Българска академия на науките

BULGARIAN NORTHWEST IN SCIENTIFIC RESEARCH AND IN FICTION

Liudmila Mindova

Institute of Balkan Studies & Center of Thracology, Bulgarian Academy of Sciences

На 25 юни 2024 г. в сградата на Регионалния исторически музей в Монтана се проведе поредната конференция за Българския Северозапад, организирана под научното ръководство на Филиала на Института за балканистика с Център по тракология при БАН в Монтана. Темата на тазгодишния форум бе „Българският Северозапад в научните изследвания и художествената литература“, а в него се включиха както някои от традиционните участници, така и други изследователи и творци, свързани със Северозапада или проявяващи интерес към неговата история и култура.

Силното академично присъствие в първото заседание припомни високия научен принос на северозападния интелектуален елит към фонда на българската наука. Заседанието беше открито от организатора на конференцията и председател на Научния съвет на ИБЦТ–БАН чл.-кор. проф. дин Александър Костов, който представи сборника от миналогодишния форум на тема „Българският Северозапад: просве-

та и култура“. След него **акад. Ячко Иванов** изнесе доклад за присъствието на Българския Северозапад в българската и световната наука – тема, приносна и подробно проучвана от него през годините. **Акад. Иван Загорчев** говори за мястото на Северозапада на геоложката карта на България, а **чл.-кор. дн Иван Илиев, проф. д-р Емил Галев** и **гл. ас. д-р Мария Гуркова (ЛГУ)** представиха научна разработка на тема „Състояние и перспективи на селищните паркове в Северозападна България“.

Второто заседание беше открито със словото на **акад. Владимир Зарев**, който говори за въстанието в северозападните български земи от 1850 г., което има важен принос в развоя на българския възрожденски и революционен дух като предходник на Априлското въстание, но както и редица други събития и личности е слабо отразено в българската историческа памет. Тъкмо дарът на живото слово на Владимир Зарев показва отново смисъла на художествената литература като посредник

между поколенията и като хранилище на паметта и на духовното богатство, без която всяко общество е обречено на гибел. Темата за историческата памет на литературата беше продължена в доклада на **Людмила Миндова** за „Похитената България“ в поезията и есеистиката на Ани Илков, а след това бе представена в докладите на **Юлий Йорданов** за фигурите на писателя и човека Йордан Радичков и на **Светлана Кръстева** за документалното наследство на Йордан Вълчев в Държавния архив във Видин.

В третото заседание на конференцията **доц. д-р Ваня Иванова**, директор на Регионалния исторически музей в Монтана, представи доклада си на тема „Историята на град Монтана и региона в научната поредица „Известия на музеите в Северозападна България“ (1976–2004)“. Научният принос на РИМ–Монтана беше допълнен от следващите докладчици. След изследването на **С. Кръстева** за репресирания от комунистическия режим писател Йордан Вълчев бяха представени

докладите на **Ангелина Емилова** и **Мариан Замфиров** от Държавния архив Монтана на тема „Ломско, Берковско и Фердинандско в научния отдел на Сборник за народни умотворения, наука и книжнина 1889–1894 г.“; на **Даниел Йорданов** (РИМ–Монтана) – „Видове османотурски документи от Основен фонд на отдел „История на България XV–XIX век“ на РИМ–Монтана“. Накрая участниците във форума се запознаха и с прецизно проучената тема „Отразяването на българо-югославския събор в местността „Каца камък“ във вестник „Септемврийско слово“ от докторанта **Мариус Георгиев** (РИМ–Монтана и ИБЦТ–БАН)“.

Със своите 16 докладчици и разнообразна проблематика и тазгодишната конференция за Българския Северозапад показва както високото си научно ниво, така и смисъла от развитието на научния интерес в тази област. В следващите месеци предстои подготовката по публикуването на сборника с изнесените доклади.